

כי הכי דלא תהוי הפרה לשבועתייהו • הא דלמרינן (גיטין 97 לו) נדר שהודר על דעת רבים אין לו הפרה אין ללמוד מאלן דהיינו שגיס למודיה דללמא דעת הקב"ה שאני וחס תאמר ואיזון חרמות שאטו גזרינן על דעת הקב"ה ועל דעת הקהל היאך יש להסתיר דאפי' על דעת הקהל גרידא הוא על דעת רבים ועוד הכי משמרי בלא חרטה וי"ל דדעת הקהל כך הוא שיתירו כשירטו ואפי' בלא חרטה ומה שמסמיכים דעת הקב"ה תקנו הגאונים לחומרם בעלמא ולא דמי למה שהשביע משה שקב"ה אזה להשביע אלא חרמות שאטו גזרינן הכל תלוי בדעת הקהל לחוד: **גבו** טרוף קאמר • במסכת גדרים (ד' כה) פריך ולייתי טרוף ומשני מילתא אגב אורחיה קמ"ל דקרת בית הבד טרוף ונפקא מינה למחא וממוכר:

אלא כי הכי דלא תהוי הפרה לשבועתייהו: ואם לא ראינו נחש בקורת בית הבד: ולא *והא ההוא דהיה בשני שבועות מלכא היה חד דאחויק תליסר אורוותא חיבנא אמר **שבועות** במרוף, בולדו נמי מימרף טריפין? בשגבו טרוף: **שבועה** שאוכל כבר זו, שבועה שלא אוכלנה כו': השתא משום שבועת ביטוי מחייב משום שבועת שוא לא מחייב הדי יצתה שבועה לרשא אמר ר' ירמיה תני **אסף על שבועת ביטוי מתני** שבועת ביטוי נהגת: באנשים ובנשים בקרובים וברחוקים בבשרין ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו *וחייבין על זונגה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד **שבועת שוא** נהגת: באנשים ובנשים ברחוקים וברחוקים בבשרין ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני בית דין ומפי עצמו *וחייבין על זונגה מכות ועל שגגתה פטור זאתה זו ואחת זו המושבע מפי אחרים חייב (אם) *לא אכלתי היום וילא הנחתי תפלין היום משביעך אני ואמר אמון חייב: גבו אמר שמואל כל העונה אמון אחר שבועה כמוציא שבועה בפיו דמי דתריב ואמרה האשה אמון אמון אמר רב פפא **בשמייה דרבא מתני** וברירתא נמי דיקא דקתני **שבועת העדות** נהגת באנשים ולא בנשים ברחוקים ולא בקרובים כבשרין ולא בפסולין ואינה נהגת אלא בראוין להעיד ובפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו, ומפי אחרים אינו חייבין עד שיכפרו בהן בב"ד דברי רבי מאיר - ותניא בבב"ד **שבועת העדות** כיצד: אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אני יודעין לך עדות או שאמרן אין אני יודעין לך עדות, משביע אני עליכם ואמרו לו אמון בין בפני בית דין בין שלא בפני בית דין בין מפי עצמו בין מפי אחרים בין שכפרו בהם חייבין דברי רבי מאיר קשיין אהרדי אלא לאו ש"מ ה"ז דענה אמון הוא דלא ענה אמון ש"מ אמר רבינא **בשמייה דרבא מתניתין** דרבא נמי דיקא דקא תני **שבועות** ביטוי נהגת באנשים ובנשים ברחוקים ובקרובים בבשרין ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו *אין מפי אחרים לא, וקתני סיפא זה וזה **מושבע מפי אחרים חייב** קשיין אהרדי, אלא לאו ש"מ הא דענה אמון הא דלא ענה אמון: **הדרן עלך שבועות שתיים**

רבינא רבינא רבא היה יודע הברייתא והיה מסביר אותה על דעת המקום ועל דעת ש"ד: **שבועה** שאוכל כבר זו שבועה שלא אוכלנה הראשונה שבועת ביטוי והשניה שבועת שוא • (ג) תימה דשניהם שבועת ביטוי דשבועה שאוכל היינו כותים כמו שבועה שלא אוכל דלמחר רבא לעיל (ד' כז) דחייב אם אכל כוית וסלא אוכלנה היינו שלא אוכלנה כוילהך כולא כדלמחר רבא נמי לעיל ושמה יש לחלק בין אוכל לשלא אוכל: **שבועת** העדות נהגת באנשים אבל לא בנשים • בוטמ פסק שבועת העדות נפקא לן מוטמודו שני האנשים אם כי אשה פסולה לדון דהא תנן פ' בא סימן (גדה ד' מט: ועס) כל הכשר לדון כשר להעיד והא דחייבין (א פ"ה) והוא שפסקה את ישראל איכא למומר שהיתה מלמדת להם הדינים א"ל לפי שהיתה נביאה היו מקבילים אותה עליהם וקושי בירושלמי מטעה שאין האשה מעידה אינה דנה מיהו תימה דספיק דביק' (ד' סו ועס) ובקדושין (ד' לה) דרשין מאשר תשים לפניהם הדשה הכתוב אשה לאיש לכל הדינים ואי אשה פסולה לדון הא לא מירי לפניהם אלא בכשרים לדון

וכפי ש"מ אמר רבינא **בשמייה דרבא מתני** וברירתא נמי דיקא דקתני **שבועת העדות** נהגת באנשים ולא בנשים ברחוקים ולא בקרובים כבשרין ולא בפסולין ואינה נהגת אלא בראוין להעיד ובפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו, ומפי אחרים אינו חייבין עד שיכפרו בהן בב"ד דברי רבי מאיר - ותניא בבב"ד **שבועת העדות** כיצד: אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אני יודעין לך עדות או שאמרן אין אני יודעין לך עדות, משביע אני עליכם ואמרו לו אמון בין בפני בית דין בין שלא בפני בית דין בין מפי עצמו בין מפי אחרים בין שכפרו בהם חייבין דברי רבי מאיר קשיין אהרדי אלא לאו ש"מ ה"ז דענה אמון הוא דלא ענה אמון ש"מ אמר רבינא **בשמייה דרבא מתניתין** דרבא נמי דיקא דקא תני **שבועות** ביטוי נהגת באנשים ובנשים ברחוקים ובקרובים בבשרין ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו *אין מפי אחרים לא, וקתני סיפא זה וזה **מושבע מפי אחרים חייב** קשיין אהרדי, אלא לאו ש"מ הא דענה אמון הא דלא ענה אמון: **הדרן עלך שבועות שתיים**

שהיה ישראל אמר להן הווי דורשין שלא לדעתם כי לא מיטביעם אלא לדעתיה דרעת המקובלי. ואסיקנא אלא משום דלא ידעו הדינים שיש להם לשבועתייהו כו': אם לא ראינו נחש בקורת בית הבד תליסר אורוותא חיבנא • אורוותא חיבנא (א) כהני' נשבע לפלג הדינה שלא לעשות סבה שלא ליטול ללב שלא להניח תפלין זו היא שבועת שוא שהיינן על זונגה מכות ועל שגגתה פטור: שבועה שאוכל כבר זו שבועת שוא אוכלנה הראשונה שבועת ביטוי והשניה שבועת שוא: ירושלמי כיצד עושין אומרם לו שאוכלנה סומכ' לו לעבור על שבועת שוא ולא על שבועת ביטוי • אמר שלא אוכל כבר זו שבועת שוא אוכלנה הראשונה שבועת ביטוי והשניה שבועת שוא: אומרם לו שלא יוכלנה סומכ' לו לעבור על שבועת שוא לחוד ולא על שבועת שוא וביטוי • חוקיה אפר אחז ומשחבע על תרין דאינון תרין לוקח משום שבועת שוא • בשם ריש יבשה נחיה (ג) ואמר קיי מלי דבכין [לוקח] משום שבועת שוא • ועוד אמר כ"ד בלולא הווי ברום וכולם חרבו משום שבועת שוא שהיא אבהיתא שנתמר לשויתא את בניכם ונ' שבועת ביטוי נהגת באנשים ובנשים כו' • וכן שבועת שוא כו' נהגת בכל אדם בבשרין ובפסולין וכו': אמר שמואל כל העונה אמן אחר שבועה כמוציא שבועה בפיו דמי דתריב ואמרה האשה אמון אמון אמר רב פפא **בשמייה דרבא מתני** וברירתא נמי דיקא דקתני **שבועת העדות** נהגת באנשים ולא בנשים ברחוקים ולא בקרובים כבשרין ולא בפסולין ואינה נהגת אלא בראוין להעיד ובפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו, ומפי אחרים אינו חייבין עד שיכפרו בהן בב"ד דברי רבי מאיר - ותניא בבב"ד **שבועת העדות** כיצד: אמר לעדים בואו והעידוני שבועה שאין אני יודעין לך עדות או שאמרן אין אני יודעין לך עדות, משביע אני עליכם ואמרו לו אמון בין בפני בית דין בין שלא בפני בית דין בין מפי עצמו בין מפי אחרים בין שכפרו בהם חייבין דברי רבי מאיר קשיין אהרדי אלא לאו ש"מ ה"ז דענה אמון הוא דלא ענה אמון ש"מ אמר רבינא **בשמייה דרבא מתניתין** דרבא נמי דיקא דקא תני **שבועות** ביטוי נהגת באנשים ובנשים ברחוקים ובקרובים בבשרין ובפסולין בפני בית דין ושלא בפני בית דין מפי עצמו *אין מפי אחרים לא, וקתני סיפא זה וזה **מושבע מפי אחרים חייב** קשיין אהרדי, אלא לאו ש"מ הא דענה אמון הא דלא ענה אמון: **הדרן עלך שבועות שתיים**

הדרן עלך שבועות שתיים אהרדי • דהא הכא מפי אחרים הוא ומחייב ר"מ שלא ככ"ל: **בוקיע דמנני** קמ"ל אשמעין דדוקא תנן מפי אחרים פטור ודקתני מתניתין סיפא א"ח א"ח וזוהי כדקתני ואמרו אמון תנן כדקתני ואמרו אמון דלא תימא אורחא דמילתא קתני:

הגהות הב"ח (ה) במשנה שמייתא אחרים חייבין כ"ל אמר לא אכלתי היום (וכ"ל במשנה) שנתעוררתי (כ) חסד' ד"ס שנועט ט"י יומתיני עיין בארשי ס"א כ"י ק"ז מתוך קושית זו: